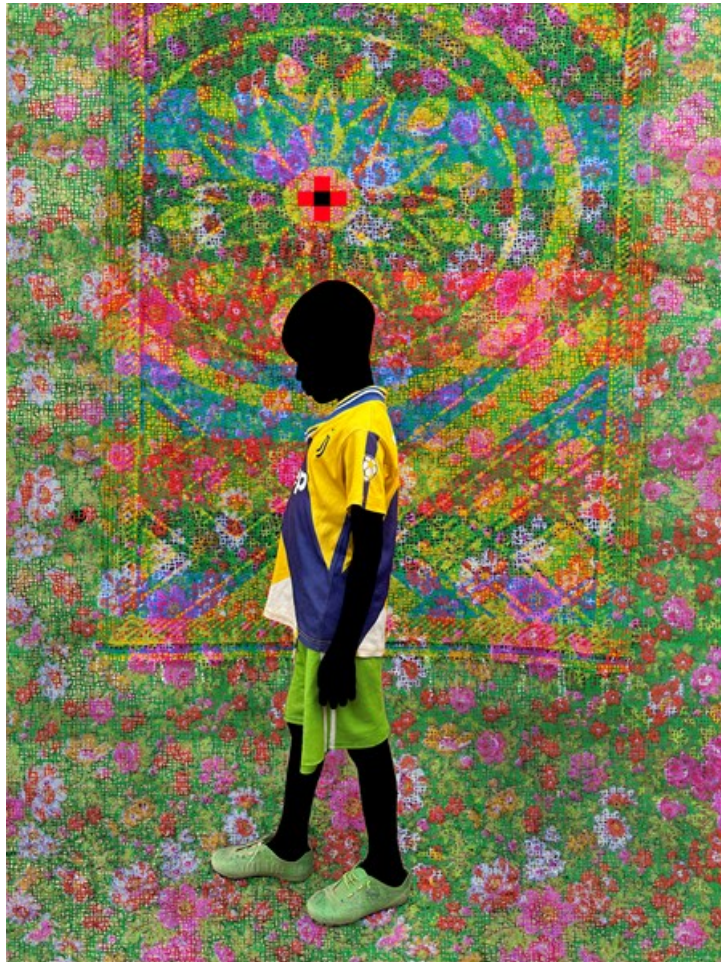

PAN

AMSTERDAM

CONTOUR GALLERY

Collection JJ sports Green act 1 les fleur rose

In de serie *The Shadowed People* gebruikt Dicko schaduwen als een krachtig metafoor om de onzichtbaarheid en homogenisering van Afrikaanse identiteiten te onderzoeken. Door schaduw in zijn werken centraal te stellen, benadrukt hij hoe de Afrikaanse diaspora en haar diverse culturen vaak worden teruggebracht tot een simplistische en generieke voorstelling. Net zoals schaduwen in een afbeelding vaak onopgemerkt blijven, worden ook Afrikaanse mensen en culturen vaak over het hoofd gezien of samengevoegd in stereotiepe beelden.

Dicko ontmantelt deze clichés door zijn artistieke benadering, waarbij hij de rijkdom en diversiteit van Afrikaanse mensen en hun culturen naar voren brengt. Door de visuele taal van schaduw te combineren met de representatie van mensen van Afrikaanse afkomst, stelt hij de vraag hoe we naar Afrika kijken en hoe we Afrikaanse lichamen in de beeldende kunst en populaire cultuur zien. Zijn werk vraagt om een heroverweging van hoe we schaduw en licht, zichtbaar en onzichtbaar, in relatie tot de Afrikaanse ervaring begrijpen.

Saiou Dicko's **Shadowed People** en een nieuw licht op de Afrikaanse verhalen

Saïdou Dicko geboren in Déou, Burkina Faso, 1979.

In de serie *The Shadowed People* gebruikt Dicko schaduwen als een krachtig metafoor om de onzichtbaarheid en homogenisering van Afrikaanse identiteiten te onderzoeken. Door schaduw in zijn werken centraal te stellen, benadrukt hij hoe de Afrikaanse diaspora en haar diverse culturen vaak worden teruggebracht tot een simplistische en generieke voorstelling. Net zoals schaduwen in een afbeelding vaak onopgemerkt blijven, worden ook Afrikaanse mensen en culturen vaak over het hoofd gezien of samengevoegd in stereotiepe beelden.

Dicko ontmantelt deze clichés door zijn artistieke benadering, waarbij hij de rijkdom en diversiteit van Afrikaanse mensen en hun culturen naar voren brengt. Door de visuele taal van schaduw te combineren met de representatie van mensen van Afrikaanse afkomst, stelt hij de vraag hoe we naar Afrika kijken en hoe we Afrikaanse lichamen in de beeldende kunst en populaire cultuur zien. Zijn werk vraagt om een heroverweging van hoe we schaduw en licht, zichtbaar en onzichtbaar, in relatie tot de Afrikaanse ervaring begrijpen.

Afrikaanse fotografie, of specifieker, fotografie door kunstenaars met een Afrikaanse achtergrond, speelt een cruciale rol in het terugvorderen van Afrikaanse verhalen die door de geschiedenis heen verkeerd zijn voorgesteld. Deze verhalen zijn vaak vervormd door een machtsdynamiek waarin Afrikaanse mensen gereduceerd worden tot objecten van exotisme of stereotypering. Wanneer buitenstaanders Afrikanen portretteren, schieten deze beelden vaak tekort in hun poging om de werkelijkheid recht te doen, ondanks eventuele goede bedoelingen. Een voorbeeld hiervan is het boek *You Have Seen Their Faces* van Erskine Caldwell en Margaret Bourke-White, waarin tijdens de Depressie geprobeerd werd om de onderdrukte Afrikaanse bevolking te vermensen. Hoewel het de intentie had om deze groep een stem te geven, werd het werk bekritiseerd vanwege de betuttelende toon en het feit dat de teksten niet van de afgebeelde mensen zelf afkomstig waren. Dit leidde ertoe dat de boodschap simplistisch, en in het ergste geval onwaar, werd opgevat. Deze vorm van representatie kan Afrikaanse verhalen vervormen en de werkelijkheid van deze gemeenschappen ondermijnen.

Pioniers zoals Seydou Keïta en Malick Sidibé hebben de koers van Afrikaanse fotografie veranderd. Keïta documenteerde zijn gemeenschap in serieuze portretten, terwijl Sidibé de jeugdcultuur van Bamako, Mali's hoofdstad, vastlegde. Hun werk gaf een genuanceerder en authentieker beeld van het Afrikaanse continent, dat destijds nauwelijks bekend was buiten Afrika. Door hun werk konden ze helpen het imago van Afrika als de "Ander" te doorbreken en een nieuw, zelfbewust verhaal te creëren dat niet werd gefilterd door een buitenstaandersblik.

Ook Dicko gaat verder in op het concept van de 'Ander'. Waar de buitenwereld vaak verschillende Afrikaanse culturen ziet als één homogene groep, behandelt Dicko deze nuance met precisie in zijn serie *The Shadowed People*. Voor velen zijn de schaduwfiguren in zijn werk misschien de "Ander", maar voor Dicko vertegenwoordigen ze de rijkdom van zijn eigen gemeenschap en Fulani-erfgoed. Door zijn reizen en werk wordt zijn ervaring met de "Ander" echter steeds minder vreemd. Via zijn kunst nodigt hij het publiek uit om ook die afstand te verkleinen en een diepere connectie aan te gaan met wat voorheen onbekend was. Zijn werk stelt de kijker in staat om vertrouwd te raken met de cultuur en geschiedenis die hij vertegenwoordigt, en helpt zo de perceptie van Afrika als de 'Ander' te ontmantelen.

Net als Seydou Keïta en Malick Sidibé maakt Saïdou Dicko fotografisch werk dat zijn erfgoed, cultuur en tradities centraal stelt. In tegenstelling tot de documentaire benadering, kiest Dicko echter voor een meer symbolische en artistieke stijl. Hij combineert verschillende visuele elementen om zijn verhaal krachtiger te maken. Een opvallend kenmerk van zijn werk is het bedekken van zijn onderwerpen met zwarte verf, waarmee hij hen anonimiseert. Door visuele signalen van sociale

status te verwijderen, probeert hij de universaliteit van hun ervaring te benadrukken. Zijn gebruik van schaduw dient als een manier om individualiteit te vervagen en zijn personages te 'democratiseren'.

Dicko richt zich niet alleen op de representatie van de "geschaduwde mensen", of mensen van Afrikaanse afkomst, maar specificereert zijn focus door middel van symbolen. Zwarte en rode damborden, die in de Fulani-kunst een belangrijke rol spelen, zweven boven de figuren in zijn foto's. Dit benadrukt zijn Fulani-erfgoed. Daarnaast gebruikt hij Afrikaanse stoffen en tapijten om eer te betonen aan verdwijnende ambachten. Zoals hij zelf zegt: "Dit is mijn eerbetoon aan ambachtslieden wier vaardigheden aan het verdwijnen zijn. Er is geen reden om te denken dat ambacht, kunst en traditie niet verenigbaar zijn met moderniteit. Door ze te combineren, kunnen we iets nieuws creëren."

Dicko is een autodidactisch kunstenaar, wiens vroege werk vaak wordt geassocieerd met de Naïeve Kunst, een stroming die wordt gekenmerkt door eenvoud, kinderlijke spontaniteit en onschuld. Deze eigenschappen, samen met een sterk gebruik van patronen en felle kleuren, zijn kenmerkend voor zijn stijl. Dicko's kunst biedt een verfrissende kijk op het Afrikaanse continent, dat vaak door Westerse lenzen wordt geportretteerd als het "Donkere Continent", beladen met ontberingen en tragedie. Zijn werk contrasteert dit beeld door vreugde, leven en complexiteit te tonen.

Een diepere laag in Dicko's werk richt zich op de ecologische crisis en de rol die maatschappelijke privileges daarbij spelen. Plastic is een terugkerend thema in zijn foto's, een materiaal dat in de Westerse wereld zwaar bekritiseerd wordt en als symbool van milieuproblemen wordt gezien. In het mondiale Noorden wordt plastic als de boosdoener van de vervuiling afgeschilderd en vermeden. In veel minder ontwikkelde gebieden daarentegen is plastic essentieel voor het dagelijks leven. Dicko benadrukt deze ongelijkheid in keuzes en middelen, door plastic te integreren in zijn werk als een harmonieus onderdeel van de omgeving. Hij stelt dat het niet om het materiaal zelf gaat, maar om hoe mensen het gebruiken: "In sommige landen zijn plastic jerrycans onmisbaar als er geen water beschikbaar is," legt hij uit. Dit benadrukt hoe verschillende contexten en privileges invloed hebben op hoe we naar ecologische vraagstukken kijken, en hoe ongelijkheid hierin een rol speelt.

Dicko's kunst kan worden gewaardeerd om zijn artistieke expressie, het wordt gebruikt als een manier van het vertellen van zijn ervaring en kindertijd, als representatie en behoud van zijn cultuur en gemeenschap, uitgevoerd met empathie, aandacht en tederheid.